UUTISET

Kuka olisi uskonut kymmenen vuotta sitten, että tarvitsemme värjättyä, vitaminoitua ja pullotettua vettä, jonka litrahinnalla saa pullon viiniä. **TOIMITUSJOHTAJA PEKKA MATTILA, AALTO EXECUTIVE EDUCATION**

PÄIVÄN PUNKTI

Venäjä

EU:ssa vietetään huomenna Eurooppa-päivää. Vähemmälle huomiolle jää se, että myös Venäjä juhlii.

Venäjällä päivä on Voitonpäivä. Se on päivä, jolloin Neuvostoliiton joukot vuonna 1945 nostivat punalipun Berliinin valtiopäivätalon katolle. Toinen maailmansota oli ohi.

Sodan hävinnyt Saksa on nykyisin Euroopan mahtimaa. Voittajavaltio Neuvostoliitto on hajonnut ja jäljellä on Venäjä. Saksa ja Venäjä tekevät yhteistyötä ja niitä yhdistää moni muukin asia kuin kaasuputki.

Venäjä on silti muulle Euroopalle arvoitus. Meilläkin osa ihmisistä pelkää Venäjää.

Äskettäin tehtiin uutinen siitä, että Venäjän lentokoneet kävivät lennolla Ruotsin rannikon läheisyydessä. Ruotsalaisten ilmavalvonta nukkui, olihan pyhäpäivä. Tästä saatiin sitten aihe revitellä otsikoita, jonka mukaan Venäjä voisi yllätyshyökkäyksellä valloittaa puoli Eurooppaa.

Ei voisi. Sekä idän että lännen lentokoneet ovat lentäneet Itämeren ilmakäytävässä joka päivä jo 70 vuotta. Otsikoita tehdään sisäpoliittisista syistä.

Oli piristävää lukea kahden kokeneen suurlähettilään, suomalaisen René Nybergin ja ruotsalaisen Örjan Bernerin artikkeli Helsingin Sanomista. Molemmat ovat toimineet maittensa lähettiläinä Moskovassa ja tuntevat Venäjän hyvin.

Venäjän sotilaallista uhkaa ei ole syytä liioitella, diplomaatit kirjoittavat. Pitää muistaa asioiden suhteellisuus.

Venäjän sotilasmenot ovat vain kymmenesosa Yhdysvaltain sotilasmenoista. Venäjä hankkii uusia lentokoneita ja ohjuksia, mutta siihenkin on syynsä. Vanhat ovat ruostuneet puhki.

Vuosikausiin Venäjän armeijalla ei ole ollut todellista iskukykyä. Nyt Venäjä nykyaikaistaa armeijaansa, mutta niinhän tekevät kaikki, Suomi mukaan lukien. Venäjän turvallisuhka ei ole Euroopassa vaan etelässä. Tšetšenia on siitä esimerkki.

Venäjä on meille paljon enemmän mahdollisuus kuin ongelma. Maahan on syntynyt ensimmäistä kertaa historiassa oikea keskiluokka.

Tämä keskiluokka ostaa suomalaista ruokaa, käy ostoksilla Lappeenrannassa ja Helsingissä ja kansoittaa suomalaisia laskettelukeskuksia. Se ei halua mitään muuta kuin hyvän elintason ja hyvinvointivaltion.

Venäjällä on harvoin ennen ollut niin tasaista menoa kuin nyt.

Voitonpäivää ja Eurooppa-päivää voikin hyvin viettää samaan aikaan.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Tulevaisuuden pellolta saa ihmisen varaosia

3D-tulostin printtaa aamiaiseksi piirakan ja lietteestä valmistetaan makkaraa. Saattaa kuulostaa utopialta, mutta tarvittava teknologia on jo olemassa.

”Ruualla on hyvin vähän tekemistä sen kanssa, miten elintarviketeollisuus tulevaisuudessa menestyy”, sanoi varajohtaja **Olli Hietanen** Turun kauppakorkeakoulun tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta Elintarvikepäivässä tiistaina Helsingissä.

Muutaman kymmenen vuoden kulutta Suomen pelloilla voi kasvaa kompostoituvaa elektroniikkaa, ihmisen varaosia ja biomateriaalia 3D-printterehin.

”Niistä maksetaan paljon enemmän kuin maataloustuotteista, joissa Suomen kilpailukyky ei ole hyvä.”

Hietanen ennustaa, että 3D-tulostimet ovat vuonna 2025 kotitalouksissa yhtä yleisiä kuin mikroaaltouunit. Biomassasta voidaan tulostaa mitä tahansa.

Tulevaisuuden tuotteet ovatkin ohjelmistoja ja algoritmejä, joita yritykset tarjoavat asiakkaille. Ohjelmiston avulla he printtaavat vaikka aamiaiselle sämpylän.

Tulevaisuudessa elämme biokautta, jolloin mahdollinen valmistetaan luonnonvaroista. Hietanen puhuu agribisneksestä, jonka yksi pieni osa ruuan tuottaminen on.

Keskiöön nousevat niukkuuden teknologiat, joiden avulla keksitään ratkaisuja ihmiskunnan suurin ongelmiin, kuten nälänhätään tai veden puutteeseen.

Yhä suurempi osa ruuasta syntyy jonkin prosessin sivutuotteena ja moni sellainen tuote, jota nyt tehdään tehtaissa, voidaan tulevaisuudessa kasvattaa.

Teknologia on olemassa

Vaikka Hietasen puheet kuulostavat uskomattomilta, hänen mukaansa vaadittava teknologia on hyvin pitkälle olemassa. Kyse on ennemminkin siitä, milloin niistä tulee taloudellisesti kannattavia.

”Jo nyt Japanissa osataan valmistaa lannasta keinolihaa tai autoja, jotka osaavat ajaa ilman kuljettajaa.”

Suurin este uusien teknologioiden yleistymisen tiellä ei ole raha tai taidot vaan ”ryhmätyhmyys”.

Ruoka on elintarviketeollisuudelle samanlainen ryhmätyhmyyden lähde kuin puu ja paperi suomalaiselle metsäteollisuudelle, Hietanen sanoi. Uutta syntyy, kun otetaan pois se, mikä nyt on tärkeää. Miettikää, mitä voitte valmistaa, jos ruokaa ei saisi tehdä, hän kannusti Elintarvikepäivän kuuntelijoita.

”Luovuus on ääripäiden yhdistämistä ja erilaisuuden kohtaamista.”

Siirtyminen biotalouteen on harvalle maalle niin realistinen vaihtoehto kuin Suomelle. Täällä riittää metsää, vettä ja maata, Hietanen sanoi.

MAIJA ALA-SIURUA

KARI SALONEN

Moni sellainen tuote, jota nyt tehdään tehtaissa, voidaan tulevaisuudessa kasvattaa biomassasta, ennakoi kehitysjohtaja Olli Hietanen Elintarvikepäivässä tiistaina Helsingissä.

”Rahasta rutiineilla, älä elämyksillä”

Suomalaisessa elintarvikekeskustelussa painotetaan yhä uudestaan, miten kuluttajat haluavat elämyksiä.

Yrityksen kannattaa kuitenkin hakeutua rutiinien äärelle. Yksittäinen elämys ei tuota yritykselle läheskään niin paljon kuin, että kuluttaja kerta toisensa jälkeen valitsee saman tuotteen, sanoi toimitusjohtaja **Pekka Mattila** Aalto executive educationista Elintarvikepäivässä tiistaina.

Menestyvä yritys ei ole se, joka kirjaa strategiaansa arvoksi asiakaslähtöisyyden vaan se, jota ohjaa markkinasuuntautuneisuus. Organisaatio tarkkailee sekä asiakkaitaan että kilpailijoitaan.

Markkinoita voi muovata ostamalla kilpailijoita pois, mutta se vaatii rahaa. Toinen tapa on muuttaa yrityksen toimintaa ja synnyttää asiakkaille uusia tarpeita.

»Yhä useammilla markkinoilla maku, funktionaalisuus tai terveellisyys ei ole kilpailuvaltti vaan tuote, jota ei voi väärentää.«

PEKKA MATTILA

”Kuka olisi uskonut kymmenen vuotta sitten, että tarvitsemme värjättyä, vitaminoitua ja pullotettua vettä, jonka litrahinnalla saa pullon viiniä?”

Kansainvälisillä elintarvikemarkkinoilla on nähtävissä valtava premium- ja ylellisyystuotteiden nousu, Aalto kertoi.

Yhteistä näille tuotteille on luonnollisuus, kestävyys ja ennen kaikkea hyvä tarina.

Toisessa ääripäässä ovat kaupan omat merkit, joiden joukossa on entistä eriytyneempiä tuotteita massan sijaan, kuten mascarponejuustoa tai mustaa teetä.

Tähän uusien toimijoiden nousuun ja markkinoiden polarisoitumiseen Suomen elintarvikeala on Aallon mukaan heränny myöhään ja vaisusti.

Turvallisuudesta valtti

Alalla pitäisi tajuta ruokaskandaalien vaikutukset tukkoisilla markkinoilla. Mattila ottaa esimerkiksi Kiinan, josta tulvii ruokaan liittyviä huonoja uutisia.

Hän kertoo, että Kiinan matkallaan paikalliset varoittivat ostamasta kaupasta länsimaisia merkkipullovesiä, koska niitä väärennetään herkästi.

”Suomessa ruoka on turvallista, mikä tarjoaa vientimahdollisuuksia. Yhä useammilla markkinoilla maku, funktionaalisuus tai terveellisyys ei ole kilpailuvaltti vaan tuote, jota ei voi väärentää.”

MAIJA ALA-SIURUA

Kaurainen painonhallintajuoma vuoden tähtituote

Kaarinalaisen Biofermen kaurasta valmistama Oatrim-painonhallintajuoma on valittu vuoden Tähtituotteeksi.

Oatrim nousi kärkisijalle äänestyksessä, jossa puolet äänistä antoi asiantuntijoista koostuvan raati ja puolet kuluttajat nettiäänestyksessä.

Biofermen toimitusjohtaja **Merja Scharlin** iloitsi tiistaina Tähtituote-palkinnosta, joka on pienehkölle yhtiölle jo toinen. Biofermen Yosa-tuoteperheen Smoothie-kaurajuoma palkittiin vuonna 2009. Jugurtinkaltainen Yosa puolestaan oli Benecolin kanssa jaetulla kakkossijalla vuonna 1997.

Scharlinin mukaan palkinto on tunnustus yrityksessä tehdylle tutkimus- ja kehitystyölle.

”Pienelle budjetilla toimivalle yritykselle pääsy markkinoille aivan uudella tuotteella on tavallisesti hyvin hidasta. Tähtituote-palkinto auttaa meitä tekemään tuotetta tunnetuksi. Tästä saamamme lisäpotku täytyy kuitenkin hyödyntää niin, että tuotteelle muodostuu elinkaari.”

Vuoden suomalainen elintarvike on palkittu vuodesta 1989 lähtien 22 kertaa. Vuonna 2000 palkinnon nimi muuttui Tähtituotteeksi.

Biofermen kaurapohjainen juoma on tarkoitettu painonhallinnan avuksi.

Terveysvaikutteista mukulaa ja kauraa

Vuodesta 1996 markkinoilla olleiden Yosa-tuotteiden tapaan myös Oatrim valmistetaan kaurasta.

Kauran lisäksi siihen on lisätty konjac-kasvin juurimukulasta uutettua glukomannaania. Glukomannaani sisältää paljon kuitua ja lisäksi se sitoo vettä. Tämän vuoksi sen luvataan lisäävän kylläisyydentunnetta ja auttavan hallitsemaan ruokahalua.

Glukomannaanikuidun laihduttavaa vaikutusta koskevan terveysväitteen on hyväksynyt myös Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen Efsa viime vuonna. Terveysväitteen saadakseen luvatuista vaikutuksista täytyy olla vahvaa tieteellistä näyttöä

Elintarvikealan asiantuntijoistuva koostuva raati valitsi elintarvikeyritysten kilpailuun ilmoittamista tuotteista loppusuoralle viisi finalistia.

Muut neljä tähtituotefinalistia olivat Saparokujan Ilmoilmakuivattu porsaanniska, Patakukkosen muikku, Robertsin mustikka-vadelmajuoma ja J. Martin Skarppi-näkkäri.

JUHANI REKU

Ruotsalainen kysyy ruuan alkuperän älypuhelimella

Ruotsin tuottajajärjestö LRF tarjoaa älypuhelimiin ladattavaksi sovellusta, jonka avulla kuluttaja voi varmistaa, onko ruoka ruotsalaista vai ei.

Kuluttaja voi kaupassa skannata tuotteen viivakodin puhelimen kameralla.

Sen jälkeen sovellus näyttää kuvalla peukkua ylös, jos tuote on ruotsalainen. Ellei ole, peukku osoittaa alas. Jos yritys ei ole antanut tietoa, näyttöön tulee kysymysmerkki.

Mukana olo on yrityksille vapaaehtoista.

Kampanjaan liittyviltä nettisivuilta kuluttaja saa yritysten yhteystiedot lisäkysymyksien varalle. Sivuilla on lisäksi viljelijähaastatteluja, tietojen haku tuotteen perusteella ja reittiohjeita maaseutuyritysten löytämiseksi.

Sovellusta on tarkoitus kehittää jatkuvasti entistä enemmän palvelua antavaksi, LRF:n viestintäjohtaja **Anders Holmestig** sanoo Land-lehden nettisivujen haastattelussa.

Sovelluksen lataajia oli viime viikon lopussa yli 40 000. Sovellus tuli tarjolle sitä edeltäneellä viikolla.

HEIKKI VUORELA

Ruotsin MTK:lla huoli maaseuturahoista

Ruotsin tuottajajärjestö LRF vaatii hallitusta lisäämään maaseutuohjelmien rahoituksen kansallista osuutta. Muuten EU-budjetin leikkaukset ajavat ohjelmat alas, puheenjohtaja **Helena Jonsson** varoittaa kirjeessä, jonka ovat saaneet pääministeri **Fredrik Reinfeldt** ja valtiovarainministeri **Anders Borg**.

Jonssonin mukaan ympäristö- ja muiden maaseutuohjelmien jatko täytyy turvata, jotta Ruotsi voi lisätä bioenergiaa, säilyttää luonnon monimuotoisuutta ja vähentää Itämeren ravinnekuormitusta.

Lisäksi kyse on ruokaturvallisuudesta: ruotsalaisten ruokkimiseksi tarvitaan nykyään 600 000 peltohehtaaria muissa maissa.

HEIKKI VUORELA

Kuntamarkkinoinnin SM-tittelistä kilpailu

Kuntamarkkinoinnin Suomen mestaruudesta kilpaillaan tänä vuonna kahdeksannen kerran. 53 kilpailutyöstä jatkoon on valittu 18.

Kilpailun tarkoituksena on kehittää markkinointiosaamista kunta-alalla. Esille nostetaan hyviä käytäntöjä, esimerkkilistä ja tuloksellista markkinointia.

SM-tittelistä kilpaillaan neljässä sarjassa.

Kilpailun järjestävät Suomen kuntaliitto, Seudulliset kehittämisyhtiöt Sekes ry, sekä Suomen matkailuorganisaatiot Suoma ry.

Kilpailun voittajat julkistetaan Kuopiossa 21. toukokuuta.

Tuomaristo jakaa sarjojen voittajille yhteensä 100 000 euron palkinnot.

REIJO VESTERINEN